

אלון קמה - מושב אביגדור
oren77@012.net.il

מהפכת מרכזי המזון ברפת החלב המשפחתית

תוך זמן קצר כולם התיישרו וזו בעצם ההוכחה שבשטח הכוון היה נכון. מרכז המזון לקח על עצמו להיות אחראי על התשומה העיקרית ברפת החלב ובעצם, גם התשומה המקצועית ביותר, שקובעת יותר מכל, את רווחיות הענף.

לכן, השילוב בין מנת מזון מיטבית, פוטנציאל גנטי גבוה, שיפור עצום בממשק, שירות וטרינרי אינטנסיבי, רפתנות טובה - מעמיד את הרפת המשפחתית ברמת תוצאות מהגבוהות בעולם וביעילות, אולי הגבוהה ביותר.

למרכז המזון ולשיטה כולה חלק נכבד בקיום הרפת המשפחתית הנדרשת להישף לתחרות הולכת וגוברת, גם מול המגזר השיתופי וגם מול הייבוא המאיים.

מרכז המזון ש"לקח" מאיתנו את העבודה הפיזית העיקרית שהייתה בענף, מאפשר כיום להמשיך לעסוק בענף גם לאנשים מבוגרים, שבעבר היו נפלטים בגילאים מוקדמים יחסית. "שיחות המחלבה" עברו לשיחות מרכז המזון. החלפת הדעות הכמעט יומיומית, גם להן יש משקל במרקם החברתי המיוחד שקיים בענף הרפת ולא בענפים אחרים.

מרכז המזון ש"לקח" מאיתנו את העבודה הפיזית העיקרית שהייתה בענף, מאפשר כיום להמשיך לעסוק בענף גם לאנשים מבוגרים, שבעבר היו נפלטים בגילאים מוקדמים יחסית

קשה לנבא לאן תתפתח השיטה, אבל כבר למדנו מהעבר שהענף הזה לא עומד במקום וממשיך להתקדם.

אני מאמין שהבסיס והרעיון יישארו אבל השיטות ימשיכו להתקדם ולהתייעל.

אפשר היום לומר בוודאות שרמת ההתארגנות והשירות שאליה הגיע המגזר המשפחתי, אין להם אח ורע בעולם, רמה זו מאפשרת גם למשק המשפחתי עם 500,000 ליטר לעמוד בתחרות עם עדרים של 5 מיליון ליטר ואף יותר.

על אף כל האמור, נראה לי שיש מקום לעצור לרגע את המרוץ המטורף אחר התחרות וההתייעלות ולהקדיש זמן לנושא איכות המזונות, הגסים בעיקר, נראה לי שבנושא זה רובנו זקוקים לשיפור. ■

יאמר בתחילה שמרכז המזון הפך אותנו מאנשי גידולי מספוא לרפתנים.

תחילתו של דבר בהתארגנות פנים מושבית לעשיית תחמיץ בבור משותף וגם אפשרות לקבלת פסולות תעשייה (קליפות הדר) למשטח חלוקה מרכזי. יתר המזונות: שחת, לרוב מייצור עצמי, ותערובת מזון מרוכז, שנקראה תערובת חולבות, הגיעו ממכון התערובת למכלי המזון המרוכז בכל משק. התארגנות זו עדיין לא נתנה את התוצאות המקוות, ובעיקר נשמר הפער בתפוקות בין המגזר השיתופי למגזר המשפחתי.

השילוב בין מנת מזון מיטבית, פוטנציאל גנטי גבוה, שיפור עצום בממשק, שירות וטרינרי אינטנסיבי, רפתנות טובה - מעמיד את הרפת המשפחתית ברמת תוצאות מהגבוהות בעולם וביעילות, אולי הגבוהה ביותר

ואז נכנסה שיטת ה-TMR - המנה הכולית. לא בקלות ויתרו המושבניקים על גידולי המספוא בחלקות הקטנות, על קציר מזון טרי יומיומי ועוד. ואכן, הכניסה בהתחלה, לקבלת מנה כולית במרכז המזון, הייתה די מגומגמת עם כל מיני רעיונות יצירתיים (כמו לקחת רק מנה לחולבות ואת שאר השלוחות להמשיך לבד). או... "נכון שהבליל הוא טוב, אבל אני לפרות הטובות שלי אוסיף תערובת..."

ערבול המנה לפני שנים במושב אביגדור